

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 723/2025-20

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti postupu Špecializovaného trestného súdu Pezinok v konaní vedenom pod sp. zn. 4Nt/1/2021 v súvislosti so sťažnosťou proti uzneseniu z 20. februára 2025 takto

rozhodol:

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 14. apríla 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základného práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a porušenia čl. 12 ods. 1, 2 a 4 ústavy a porušenia práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Špecializovaného trestného súdu Pezinok (ďalej len „Špecializovaný trestný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4Nt/1/2021 v súvislosti so sťažnosťou sťažovateľa proti uzneseniu z 20. februára 2025. Navrhuje zrušiť doložku z 3. marca 2025, ktorou bola vyznačená právoplatnosť a vykonateľnosť uznesenia z 20. februára 2025 a súčasne, aby ústavný súd o sťažnosti sťažovateľa proti označenému rozhodnutiu Špecializovaného trestného súdu sám rozhodol. Zároveň požiadal o ustanovenie mu právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že Špecializovaný trestný súd prostredníctvom vyššej súdnej úradníčky uznesením sp. zn. 4Nt/1/2021 z 20. februára 2025 uložil podľa § 558 Trestného poriadku v spojení s § 556 ods. 1 Trestného poriadku sťažovateľovi povinnosť nahradiť štátu

odmenu a náhrady vyplatené sťažovateľovi ustanovenej obhajkyni JUDr. Lenke Janšo Choma v sume 995,82 eur do 15 dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

3. Proti tomuto rozhodnutiu sťažovateľ podal riadny opravný prostriedok, o ktorom Špecializovaný trestný súd nerozhodol, ale sťažovateľ a doložkou z 3. marca 2025 informoval, že rozhodnutie z 20. februára 2025 nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť 28. februára 2025.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Proti postupu Špecializovaného trestného súdu v súvislosti s nerozhodnutím o jeho sťažnosti proti uzneseniu z 20. februára 2025 sťažovateľ podal túto ústavnú sťažnosť, pretože ním podľa jeho názoru došlo k odopretiu jeho práva na podanie opravného prostriedku. Špecializovaný trestný súd nielenže žiadnym spôsobom nereagoval na argumenty sťažovateľa uvádzané v sťažnosti, ale vôbec sa nezaoberal včas a oprávnenou osobou podanou sťažnosťou ako takou.

5. V takomto postupe sťažovateľ nachádza okrem porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu, základného práva na zákonného sudcu a práva na spravodlivé súdne konanie aj diskrimináciu svojej osoby.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy, základného práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 ústavy, porušenie čl. 12 ods. 1, 2 a 4 ústavy a porušenie práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom Špecializovaného trestného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4Nt/1/2021 v súvislosti s nekonaním a nerozhodnutím o sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu z 20. februára 2025, ktorým mu bola uložená povinnosť nahradiť štátu odmenu a náhrady vyplatené obhajkyni ustanovenej sťažovateľovi v trestnom konaní.

7. Napriek skutočnosti, že sťažovateľ v konaní pred ústavným súdom nie je zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom, bolo možné jeho návrh posúdiť ako ústavnú sťažnosť, keď z nej boli zrejmé jeho kľúčové námietky, a tiež to, postup ktorého orgánu a v akej veci namieta. Uplatnením materiálneho prístupu k ochrane ústavnosti, a tým aj k ochrane práv a slobôd fyzickej osoby, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou jeho rozhodovacej činnosti (k tomu pozri aj II. ÚS 51/2017, II. ÚS 782/2014), ústavný súd, vychádzajúc z obsahu ústavnej sťažnosti, pristúpil k jej predbežnému posúdeniu (m. m. I. ÚS 193/2024), pretože bol schopný posúdiť opodstatnenosť sťažovateľových námietok.

8. Nahliadnutím do spisu Špecializovaného trestného súdu ústavný súd zistil, že po tom, ako bolo 24. februára 2025 sťažovateľovi doručené uznesenie sp. zn. 4Nt/1/2021 z 20. februára 2025, sťažovateľ podal proti tomuto rozhodnutiu sťažnosť, ktorá bola Špecializovanému trestnému súdu doručená 4. marca 2025. Vyššia súdna úradníčka následne vypracovala správu, ktorou sťažnosť sťažovateľa predložila predsedníčke senátu na rozhodnutie a táto o nej napokon rozhodla uznesením č. k. 4Nt/1/2021-1418 zo 6. mája 2025 tak, že ju podľa 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku s použitím § 190 ods. 2 písm. c) Trestného poriadku zamietla ako nedôvodnú. Opatrením z 9. mája

2025 predsedníčka nariadila kancelárii doručiť druhostupňové rozhodnutie okrem iných aj sťažovateľovi.

9. Zjavným dôvodom neskoršieho rozhodnutia o riadnom opravnom prostriedku sťažovateľa bol proces zisťovania jeho majetkových pomerov, keď pre pretrvávajúce obmedzenie dostupnosti nielen elektronických služieb, ale všetkých informačných systémov v správe Úradu geografie, kartografie a katastra Slovenskej republiky (ďalej len „úrad katastra“) spôsobenej kybernetickým útokom nebolo možné zistiť prípadné vlastníctvo sťažovateľa k nehnuteľnému majetku. Nedostupnosť svojich systémov katastrálny úrad oznámil Špecializovanému trestnému súdu 28. marca 2025 na základe žiadosti z 13. marca 2025 a podľa úradného záznamu vyššej súdnej úradníčky Špecializovaného trestného súdu nedostupnosť elektronických služieb úradu katastra, prostredníctvom ktorých sa vykonávajú lustrácie v katastri nehnuteľností, pretrvávala aj 2. mája 2025.

10. Zo zistení ústavného súdu je teda zrejmé, že o riadnom opravnom prostriedku sťažovateľa proti prvostupňovému rozhodnutiu z 20. februára 2025 predsedníčka konajúceho senátu Špecializovaného trestného súdu konala a rozhodla. Ústavná sťažnosť preto stratila vzhľadom na v nej uplatnenú argumentáciu opodstatnenosť.

11. Na základe uvedeného ústavný súd dospel k presvedčeniu, že rozhodovanie o podanej ústavnej sťažnosti sťažovateľa s prihliadnutím na jej podstatu by v súčasnosti nemalo vo vzťahu k namietanému procesnému postupu Špecializovaného trestného súdu žiadnu relevanciu. Vzniknutá situácia je v teórii a praxi ústavného súdnictva označovaná výrazom „*mootness*“ (pozri Barron, J., Dienes, C. Constitutional Law. 4. vyd., St. Paul 1995, s. 83 – 85) alebo ako nedostatok podmienky bezprostredného a trvajúceho zásahu (*unmittelbare und gegenwärtige Betroffenheit*) v praxi Spolkového ústavného súdu (napr. Schlaich, K., Das Bundesverfassungsgericht. 3. vyd., München 1994, s. 142 – 150.), t. j. stav, keď už spor skončil alebo bol vyriešený inak a so zreteľom na princíp minimalizácie zásahov do právoplatne skončených konaní a hospodárnosť konania už nemá ďalší zmysel v konaní v danej veci pokračovať (rovnako IV. ÚS 242/08).

12. Ústavný súd dospel v okolnostiach tohto prípadu k záveru, že za danej situácie sa námietka porušenia základných práv sťažovateľa posunula do výlučne akademickej roviny a v takýchto prípadoch sa teória i prax ústavných súdov vyhranene prikláňa k odmietnutiu v takejto veci rozhodovať (pozri napr. uznesenie Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. IV. ÚS 122/99 z 8. septembra 1999 publikované v Sbírcе nálezů a usnesení Ústavního soudu, zväzok č. 15, uznesenie č. 56, s. 315 a nasl.), pretože tu chýba možnosť bezprostredného a trvajúceho zásahu, ktorý by mohol mať vplyv na pozíciu sťažovateľa. Ak je sťažovateľom namietaný zásah do jeho ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv alebo slobôd, potom musí byť tento zásah výrokom meritórneho rozhodnutia ústavného súdu odstrániteľný, avšak v danej veci táto podmienka splnená nie je, pretože nevyhovujúci procesný stav, ktorý viedol k podaniu sťažnosti, už v dôsledku právoplatného procesného rozhodnutia pominul.

13. Z tohto dôvodu je irelevantnou aj tá skutočnosť, že sťažovateľovi bola doručená doložka vyznačujúca právoplatnosť a vykonateľnosť rozhodnutia Špecializovaného trestného súdu (vyššej súdnej úradníčky) z 20. februára 2025 28. februára 2025, ktorá utvrdila sťažovateľa v názore, že o jeho sťažnosti už Špecializovaný trestný súd konať nebude, čo ho napokon primälo k podaniu ústavnej sťažnosti. Okrem toho, že doložka právoplatnosti nie je súdnym rozhodnutím, ale osobitným úkonom súdu, ktorý osvedčuje, že nastali niektoré právne skutočnosti, v danej veci

prípadné nesprávne uvedenie údajov v doložke právoplatnosti a vykonateľnosti rozhodnutia reálne nijako (fakticky ani právne) neovplyvnilo ďalší postup konajúceho súdu smerujúci k riadnemu vybaveniu opravného prostriedku sťažovateľa. Táto situácia preto nepredstavovala žiaden neprípustný zásah do základných práv sťažovateľa.

14. Prípadnému prieskumu ústavnej konformity samotných rozhodnutí Špecializovaného trestného súdu z 20. februára 2025 a zo 6. mája 2025 bráni sťažovateľom definovaný rozsah predmetu ústavnej sťažnosti a tomu zodpovedajúca uplatnená argumentácia týkajúca sa výlučne postupu Špecializovaného trestného súdu v súvislosti s nekonaním o sťažnosti sťažovateľa.

15. Možno zhrnúť, že pre rozhodnutie o aktuálnej ústavnej sťažnosti sťažovateľa bolo podstatným, že v čase rozhodnutia o nej nedochádzalo zo strany orgánu verejnej moci k neprípustnému zásahu do základných práv sťažovateľa v zmysle sťažovateľom uplatnených námietok.

16. S prihliadnutím na uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

IV.

K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu

17. Podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde možno v konaní pred ústavným súdom ustanoviť fyzickej alebo právnickej osobe právneho zástupcu, ak taká osoba o to požiada, ak to odôvodňujú jej majetkové pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom ustanoviť (I. ÚS 333/2020). V prípade ústavnej sťažnosti, pri ktorej je daný dôvod na jej odmietnutie, ako to je aj v predmetnej veci, ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Preto neboli splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom a žiadosti sťažovateľa nebolo vyhovené.

18. Pretože ústavná sťažnosť sťažovateľa bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa jeho ďalšími požiadavkami uvedenými v návrhu na rozhodnutie, rozhodovanie o ktorých je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. decembra 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu